

ІНШІ ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ДП «ОПЕРАТОР РИНКУ» ЗА 2020 РІК

1. Інформація про підприємство

На виконання Закону України від 13.04.2017 №2019-VIII «Про ринок електричної енергії» (далі Закон України №2019-VIII) Кабінетом Міністрів України постановою від 17.04.2019 №324 було утворено державне підприємство «Оператор ринку» шляхом виділу з Державного підприємства «Енергоринок».

Постановою Кабінету Міністрів від 22.05.2019 №454 затверджений Статут ДП «Оператор ринку», Розпорядженням Кабінету Міністрів від 12.06.2019 № 398-р призначений директор ДП «Оператор ринку». Розпорядженням Кабінету Міністрів 12.06.2019 №403-р затверджено розподільчий баланс виділу державного підприємства Гарантований покупець» і державного підприємства «Оператор ринку» станом на 31.05.2019 року. 18.06.2019 ДП «Оператор ринку» набуло статусу юридичної особи шляхом внесення відомостей до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) від 24.06.2019 №1169 «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 14.03.2018 №308» затверджені Правила ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку (далі – Правила ринку); постановою НКРЕКП від 25.06.2019 №1216 ДП «Оператор ринку» видано ліцензію на право провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку.

Запуск нової моделі ринку електричної енергії, який передбачено Законом України №2019-VIII «Про ринок електричної енергії», відбувся вчасно у термін 01.07.2019, при цьому, перші торги на ринку «на добу наперед» розпочались вже 30.06.2019 року.

01.07.2019 року ДП «Оператор ринку» набуло статусу платника податку на додану вартість шляхом включення його до Реєстру платників ПДВ.

Відповідно до Статуту Підприємство діє на принципах повної господарської самостійності і самоокупності, несе відповідальність за наслідки своєї господарської діяльності та виконання зобов'язань перед партнерами і державою

Основними напрямками діяльності ДП «Оператор ринку» є забезпечення функціонування ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, та організацію купівлі-продажу електричної енергії на цих сегментах ринку.

На ринку «на добу наперед» купівля-продаж електроенергії здійснюється на наступну добу за днем проведення торгів. Ціна на цьому сегменті ринку визначається за принципом граничного ціноутворення із забезпеченням мінімізації ціни та максимізації обсягів торгівлі.

На внутрішньодобовому ринку купівля-продаж електроенергії здійснюється безперервно після завершення торгів на ринку «на добу наперед» та впродовж доби фізичного постачання електричної енергії. Цей сегмент ринку дає змогу учасникам ринку скорегувати свої торгівельні позиції.

На виконання Закону України №2019-VIII розрахунки за куповану та продану електричну енергію на РДН та ВДР здійснюються з використанням банківських рахунків умовного зберігання – рахунків ЕСКРОУ, які відкриті учасниками ринку в Уповноваженому банку – АТ «Ощадбанк».

ЕСКРОУ рахунки унеможливили появу боргів на сегментах нового енергоринку РДН та ВДР, мінімізували ризики для «Оператора ринку» та забезпечили виконання учасниками ринку фінансових зобов'язань. З 01.01.2020 до 31.12.2020 року «Оператор ринку» забезпечено 100% розрахунки за електричну енергію на ринку «на добу наперед» і внутрішньодобовому ринку.

Вартість послуг «Оператора ринку» складається з двох складових — фіксованого платежу за участь на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, а також платежу за здійснення операцій з купівлі-продажу електроенергії на цих сегментах ринку. Розмір фінансованого платежу та тариф за здійснення операцій відповідно до Правил ринку погоджено постановою НКРЕКП від 27.06.2019 №1249.

Середня кількість працівників ДП «Оператор ринку» у 2020 році становила 97 чоловік.

Дана фінансова звітність Підприємства за рік, що закінчився 31.12.2020 року, була затверджена до випуску та підписана Керівництвом 16.04.2021 року.

2. Основа для підготовки фінансової звітності

Фінансова звітність складена станом на 31.12.2020 року й охоплює період з 01.01.2020 по 31.12.2020.

Фінансова звітність складена у національній валюті України – гривні. Вся фінансова інформація, представлена в українських гривнях, округляється до найближчої тисячі («тис. грн.»), якщо не вказано інше.

Заява про відповідність

Фінансова звітність Підприємства підготовлена згідно із Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку України («П(С)БО»), затвердженими Міністерством фінансів України та зареєстрованими Міністерством юстиції України на дату підготовки фінансової звітності та іншими нормативними вимогами щодо ведення бухгалтерського обліку і звітності в Україні.

Безперервність діяльності Підприємства

Дана фінансова звітність складена за припущенням щодо безперервності діяльності Підприємства, що передбачає реалізацію активів та погашення зобов'язань під час звичайної господарської діяльності. Фінансова звітність не містить будь-яких коригувань для відображення можливих майбутніх наслідків щодо відшкодування та класифікації відображених сум активів або сум та класифікації зобов'язань, які можуть виникнути в результаті такої невизначеності.

3. Операційне середовище

Підприємство здійснює свою діяльність в Україні. Протягом останніх років економіка України почала демонструвати ознаки відновлення та зростання після різкого спаду у 2014-2016 роках. Після відновлення протягом 2016-2019 років у 2020 році економіка України зазнала негативного впливу глобальної економічної кризи, обтяженої пандемією COVID-19.

Задля стимулювання економіки Національним банком України (далі - «НБУ») здійснюються заходи валютної лібералізації. Протягом 2018-2019 років відбувалося зміцнення національної валюти – української гривні, зокрема, щодо долара США та євро. Окрім цього, НБУ поступово зменшив облікову ставку з 18% річних у вересні 2018 року до 6% річних у червні 2020 року.

Проте, на початку червня 2020 року курси валют суттєво змінилися. Станом на 31 грудня 2020 року офіційний обмінний курс національної валюти становив 28,2746 гривні за 1 долар США (станом на 31 грудня 2019 року – 23,6862) та 34,7396 гривні за 1 євро (станом на 31 грудня 2019 року – 26,4220).

4. Спалах COVID-19

Спалах захворювання COVID-19 вперше було зареєстровано незадовго до закінчення 2019 року. У той час в м. Ухань, столиці китайської провінції Хубей, було виявлено велику кількість випадків «пневмонії невідомого походження». 31 грудня 2019 року Китай повідомив Всесвітню організацію охорони здоров'я (ВООЗ) про новий тип вірусу. З тих пір вірусна інфекція поширилася по всьому світу. 11 березня 2020 р ВООЗ оголосила спалах COVID-19 пандемією.

Швидке поширення пандемії у 2020 році спонукало уряди багатьох країн, у тому числі України, до запровадження різних заходів боротьби зі спалахом, включаючи обмеження подорожей, закриття бізнесу, режим ізоляції певної території, карантину, тощо. Ці заходи вплинули на глобальний ланцюжок поставок, попит на товари та послуги, а також масштаби ділової активності, що спричинило волатильність на фінансових та товарних ринках. Криза, обтяжена карантинними заходами негативно позначилася на обсягах виробництва, капітальних інвестиціях та зайнятості. Це погіршило фінансовий стан значної частини підприємств, падіння доходів, тощо.

Управлінський персонал оцінив вплив COVID-19 на знецінення активів Підприємства, його доходи від реалізації, спроможність Підприємства генерувати достатній грошовий потік для своєчасного погашення зобов'язань, та можливість продовжувати свою діяльність в осяжному майбутньому. На дату випуску цієї фінансової звітності, вплив COVID-19 на діяльність Підприємства не був суттєвим.

Кінцевий вплив COVID-19 буде залежати від майбутніх подій, включаючи, серед іншого, від кінцевого географічного поширення та тяжкості вірусу, наслідків урядових та інших заходів, спрямованих на запобігання поширення вірусу, розробки ефективних методів лікування, тривалості спалаху, дій, які вживають урядові органи, замовники, постачальники та інші треті сторони, наявності робочої сили, термінів та ступеню відновлення нормальних економічних та операційних умов. Управлінський персонал продовжує докладати зусиль для виявлення, управління та пом'якшення наслідків пандемії COVID-19 на результати Підприємства; однак, існують фактори, що знаходяться поза межами знань та контролю, включаючи тривалість та тяжкість цього спалаху, будь-яких подібних спалахів, а також вжитих подальших урядових та регуляторних дій.

5. Використання оціночних суджень і припущень

Оціночні судження і припущення, включають:

- терміни експлуатації основних засобів;
- резерви по сумнівних боргах

Терміни експлуатації основних засобів

Діапазон строків корисного використання (експлуатації) основних засобів становить від 12 до 240 місяців, в тому числі по групах :

- будинки, споруди - 233 до 240 місяців;
- машини та обладнання – 24 до 72 місяців;
- транспортні засоби - до 84 місяців;
- інструменти, прилади, інвентар, меблі – 24 до 120 місяців.

Резерви по сумнівних боргах

Резерв на знецінення дебіторської заборгованості створюється у випадках, коли існує об'єктивне свідчення того, що Підприємство не зможе отримати повну суму заборгованості відповідно до її первинних умов. Істотні фінансові труднощі боржника, вірогідність банкрутства або фінансової реорганізації боржника і непогашення або недотримання термінів погашення дебіторської заборгованості є свідченням про те, що дебіторська заборгованість з основної діяльності є знеціненою.

Нарахування резерву сумнівних боргів проводиться за методом застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості на підставі аналізу платоспроможності окремих дебіторів.

6. Основні принципи облікової політики

Відповідно до наказу про облікову політику ДП «Оператор ринку» від 19.06.2019 року №5 (зі змінами) встановлено такий порядок ведення бухгалтерського обліку окремих господарських операцій в ДП «Оператор ринку».

Основні засоби

Основними засобами вважаються матеріальні активи, які утримуються з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів і послуг, надання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року та вартість яких перевищує 20 тис. грн.

Основні засоби в балансі відображені за первісною вартістю. Нарахування амортизації основних засобів здійснювалося із застосуванням прямолінійного методу. Амортизація малоцінних необоротних матеріальних активів в бухгалтерському обліку нараховувалась в першому місяці використання об'єкта 100% його вартості.

Нематеріальні активи

Нарахування амортизації нематеріальних активів здійснювалося із застосуванням прямолінійного методу. Діапазон строків корисного використання групи нематеріальних активів «Авторські та суміжні з ними права» та «Інші нематеріальні активи» становить від 12 до 120 місяців.

Запаси

При відпуску та іншому вибутті запасів підприємство застосовувало метод ФІФО. Одиницею бухгалтерського обліку запасів обрано їх найменування. Транспортно-заготівельних витрат не було.

Вартість МШП, що передані в експлуатацію, виключалась зі складу активів (списували з балансу на рахунки обліку витрат). З метою забезпечення збереження вказаних активів, здійснюємо оперативний кількісний облік таких активів на позабалансовому рахунку за місцями експлуатації і матеріально-відповідальними особами.

Торгова та інша дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість з основної діяльності та інша дебіторська заборгованість первісно обліковується за справедливою вартістю. Щорічно переглядається величина резерву сумнівних боргів станом на дату складання річної фінансової звітності Підприємства.

Визнання доходу

Дохід, пов'язаний з наданням послуг, визнається виходячи зі ступеня завершеності операції з надання послуг на дату балансу (достовірно оцінений результат цієї операції).

Дохід від реалізації електричної енергії відображається в бухгалтерському обліку на дату підписання акту купівлі-продажу електричної енергії з контрагентами. Обсяги та вартість електричної енергії в актах купівлі-продажу електричної енергії визначати відповідно до укладених договорів з урахуванням вимог Закону України «Про ринок електричної енергії» та інших нормативно-правових документів, що регламентують діяльність Підприємства.

Витрати

Витрати визнаються у відповідності з методом нарахування.

Визнані витрати класифікуються в бухгалтерському обліку за такими групами:

- операційні витрати (купівля електричної енергії). Склад операційних витрат з купівлі електричної енергії:
 - купована електрична енергія на ринку «на добу наперед»;
 - купована електрична енергія на внутрішньодобовому ринку;
- адміністративні витрати;
- витрати на збут;
- інші операційні витрати;
- фінансові витрати;
- інші витрати.

Створюються забезпечення для відшкодування наступних (майбутніх) операційних витрат на виплату чергових відпусток працівникам з урахуванням відрахувань єдиного соціального внеску.

Зобов'язання

Відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання у проміжній фінансовій звітності наводили у балансі в сумі зазначених активів і зобов'язань, що визначені на 31 грудня попереднього року без їх обчислення на дату проміжної фінансової звітності. У статті «Витрати (дохід) з податку на прибуток» проміжного Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) наводилась лише сума поточного податку на прибуток, а на дату річного балансу в бухгалтерському обліку і фінансовій звітності здійснюється відповідне коригування (збільшення, зменшення) суми витрат з податку на прибуток з урахуванням змін відстрочених податкових активів і відстрочених податкових зобов'язань за звітний рік.

Податок на прибуток

Сума поточного податку визначається сумою оподатковуваного прибутку за рік. Сума поточного податку на прибуток розраховується з використанням ставок, затверджених законодавством на звітну дату. Перевищення сплаченої суми податку на прибуток над сумою, яка підлягає сплаті, визнається дебіторською заборгованістю.

Податок на додану вартість (ПДВ)

Підприємство застосовує ставку податку на додану вартість у розмірі 20 %, відповідно до вимог Податкового кодексу України (далі - ПКУ).

Згідно з пунктом 44 підрозділу 2 розділу XX ПКУ платники податку на додану вартість, які здійснюють постачання електричної енергії, визначають дату виникнення податкових зобов'язань та податкового кредиту з податку на додану вартість за касовим методом.

Відповідно до пункту 187.1 статті 187 розділу V ПКУ датою виникнення податкових зобов'язань з постачання послуг із забезпечення загальносуспільних інтересів вважається дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше: дата зарахування коштів або факт постачання послуг.

Інше

При складанні фінансової звітності застосовується прямий метод до Звіту про рух грошових.

Складання приміток до фінансової звітності «Інформація за сегментами» здійснюється за господарськими сегментами. Господарський збутовий сегмент визначається за видом продукції (товарів, робіт, послуг) покупців.

Кількісні критерії суттєвості інформації про господарські операції та події, пов'язані із змінами у складі (рухом) активів, зобов'язань, власного капіталу, визначаються виходячи із вартості відповідно всіх активів та дорівнює 3 (три) відсотки.

Базою визначення суттєвості інформації про господарські операції та події щодо доходів і витрат є сума чистого прибутку (збитку) підприємства у розмірі 2 (два) відсотків.

Для розкриття інформації про сегменти при визначенні звітного сегмента кількісний критерій суттєвості визначається у розмірі 10 (десять) відсотків відповідно чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

Суттєвість інформації про інші господарські операції та події визначається з урахуванням обсягів діяльності підприємства, характеру впливу об'єкта обліку на рішення користувачів та інших якісних чинників у розмірі 5 (п'ять) відсотків чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

Статті балансу є суттєвими, якщо сума підсумку балансу складає 5 (п'ять) відсотків.

Для статей звіту про фінансові результати базою суттєвості є сума чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у розмірі 5 (п'ять) відсотків.

Для статей звіту про рух грошових коштів базою суттєвості є сума чистого руху грошових коштів від операційної діяльності із визначенням кількісного критерію у розмірі 5 (п'ять) відсотків.

Для статей звіту про зміни у власному капіталі базою суттєвості є розмір власного капіталу підприємства у розмірі 5 (п'ять) відсотків.

7. виправлення помилок

У 2020 році у зв'язку з відображенням даних Розрахунку чистого прибутку (доходу), що підлягає сплаті до державного бюджету державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями за 2019 рік та скоригованих даних по відстроченим податковим зобов'язанням та відстроченим податковим активам в реєстри бухгалтерського обліку були внесені коригуючі дані за 2019 рік, а саме збільшено на початок року нерозподілений прибуток на суму 12 875 тис. грн., та зменшено капітал у дооцінках на суму 3 тис. грн.

З метою виправлення помилки операції по передачі відповідно до розподільчого балансу ДП «Енергоринок» за 2019 рік додатковий капітал в сумі 1 387 тис.грн. та капітал у дооцінках в сумі 4 653 тис.грн. були відображені в рядку 4290 «Інші зміни в капіталі» звіту про власний капітал.

Порівняльні дані за рік, що закінчився 31.12.2019, були перераховані з метою виправлення помилки та збереження порівняльності інформації. Результати відображаються ретроспективно як перерахування попереднього періоду. Результати звірки відповідних даних розкриття представлені наступним чином.

Станом на 31.12.2019 та за рік, що закінчився на цю дату:

Внески до капіталу	4240	1	-	-	-	-	-	-	1
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	4 650	1 387	-	58 348	-	-	64 385
Разом змін в капіталі	4295	1	4 650	1 387	-	59 010	-	-	65 048
Залишок на кінець року	4300	1	4 650	1 387	-	59 010	-	-	65 048

8. Рух грошових коштів

Залишок коштів на початок звітного року на поточних рахунках в банківських установах та Підприємства – 20 104 тис. грн.

Станом на кінець дня 31.12.2020 залишок коштів Підприємства на поточних рахунках в банківських установах в національній валюті – 26 980 тис. грн.

Рух коштів у результаті операційної діяльності:

Надходження від:

- реалізації товарів, послуг – 70 186 850 тис. грн.;
- авансів від покупців і замовників – 98 146 тис. грн.;
- повернення авансів - 2 тис. грн.;
- повернення податків і зборів – 9 тис. грн.;
- відсотків за залишками коштів на поточних рахунках – 1 686 тис. грн.;
- отримання субсидій, дотацій – 556 тис. грн.;
- боржників неустойки (штрафів, пені) – 87 тис. грн.;

Разом надходжень 70 287 336 тис. грн.

Витрачання коштів на оплату:

- товарів (робіт, послуг) – 69 942 462 тис. грн.;
- авансів – 101 889 тис. грн.;
- працівникам на отримання заробітної плати – 82 278 тис. грн.;
- відрахувань на соціальні заходи – 14 622 тис. грн.;
- зобов'язань з податків і зборів – 117 821 тис. грн.;
- інші витрачання – 6 573 тис. грн., в тому числі на оплату:
 - відрахувань внесків Київському горкому профспілок, профспілковому комітету ДП «Оператор ринку» - 1 308 тис. грн.;
 - РКО АТ «Ощадбанк», ПАТ «УКРГАЗБАНК» - 3 585 тис. грн.;
 - судовий збір – 61 тис. грн.;
 - адміністративно – господарська санкція – 1 472 тис. грн.;
 - компенсація не використаної частини відпуски за рахунок ДП «Енергоринок» - 147 тис. грн.;

Разом витрачання – 70 265 645 тис. грн.

Чистий рух коштів від операційної діяльності складає 21 691 тис. грн.

Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності:

Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності пов'язано з придбанням необоротних активів на суму 14 815 тис. грн.

Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності складає 14 815 тис. грн.

Рух коштів у результаті фінансової діяльності:

Протягом звітного періоду Підприємством не було придбано майнових комплексів.

9. Зміни у власному капіталі

Власний капітал Підприємства на початок року представлений (зі змінами) зареєстрованим (пайовим) капіталом у сумі 1 тис. грн., капіталом у дооцінках 4 650 тис. грн., додатковим капіталом у сумі 1 387 тис. грн. і нерозподіленим прибутком у сумі 59 010 тис. грн.

Зареєстрований (пайовий) капітал не змінився.

Додатковий капітал у 2020 році зменшився за рахунок амортизаційних нарахувань, нарахованих на безкоштовно отриману частину будинку в сумі 77 тис. грн. та збільшився на суму 20 549 тис. грн., у зв'язку з розпорядженням Кабінетом Міністрів України від 26.02.2020 №178 –р «Про передачу державним підприємством «Енергоринок» нежитлових приміщень та окремого індивідуально визначеного майна у м. Києві» (далі – Розпорядження 178-р), акту приймання – передачі нежитлових приміщень у будівлі за адресою: м. Київ, вул. Симона Петлюри, буд. 27 та акту приймання – передачі окремого індивідуально визначеного майна у м. Києві які затверджені 17.12.2020, і склав на кінець року 21 859 тис. грн.

Капітал у дооцінках у 2020 році зменшився за рахунок амортизаційних нарахувань дооцінених основних засобів на суму 1 294 тис. грн. і нарахованого відстроченого податкового зобов'язання на суму амортизаційних нарахувань дооцінених основних засобів на суму 206 тис. грн. і склав на кінець року 3 563 тис. грн.

Обов'язкове відрахування частки прибутку/дивідендів до державного бюджету

В період з 01.01.2020 по 31.12.2020 ДП «Оператор ринку», як державним підприємством нараховано та сплачено (що строкам сплати які настали на дату звітності) до державного бюджету частину чистого прибутку у розмірі 80% на підставі частини 1 статті 111 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» та відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 № 138 «Про затвердження Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями» у чинній редакції.

ДП «Оператор ринку» отримало чистий прибуток за результатами фінансово-господарської діяльності у 2020 році у сумі 20 072 тис. грн., нарахована частина чистого прибутку у 2020 році у сумі 17 093 тис. грн. та сплачена частково за рахунок переплати 12 867 тис. грн.

Залишок нерозподіленого прибутку підприємства на кінець року – 63 076 тис. грн.

Загальна сума власного капіталу ДП «Оператор ринку» станом на кінець дня 31.12.2020 року – 88 499 тис. грн.

10. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

У звітному році Підприємством продано електричну енергію та надано послуг оператора ринку учасникам ринку РДН/ВДР без урахування податку на додану вартість на загальну суму 58 183 857 тис. грн. (2019: 38 339 344 тис. грн.).

Вартість послуг оператора ринку, наданих учасникам РДН/ВДР без урахування податку на додану вартість становить 220 589 тис. грн. (2019: 128 941 тис. грн.).

Чистий дохід від реалізації електроенергії та наданих послуг учасникам РДН/ВДР – 57 963 268 тис. грн. (2019: 38 210 403 тис. грн.).

11. Інші операційні доходи

Підприємство одержало інші операційні доходи в сумі 1 900 тис. грн. (в 2019: 3 458 тис. грн.), в тому числі:

- дохід від операційної курсової різниці – 28 тис. грн. (2019: 240 тис. грн.);
- дохід від визнаних судом штрафних санкцій, річних, інфляційних на користь ДП «Оператор ринку» - 120 тис. грн. (2019: 2 тис. грн.);
- дохід від безоплатно отриманих запасів – 257 тис. грн.;
- дохід отримання відсотків за залишками коштів на поточних рахунках підприємства, які знаходяться в установах банків – 1 495 тис. грн. (2019: 3 216 тис. грн.).

12. Інші доходи

Інші доходи підприємство отримало від нарахування амортизації на безкоштовно отримані матеріальні активи в сумі 77 тис. грн. та 11 тис. грн. від повернення судового збору. В 2019 році інші доходи підприємство отримало від нарахування амортизації на безкоштовно отримані матеріальні активи в сумі 39 тис. гривень.

13. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) складала 57 963 268 тис. грн. (2019: 38 210 403 тис. грн.), в тому числі:

- купівля електричної енергії на ринку «на добу наперед» - 50 151 049 тис. грн. (2019: 37 059 020 тис. грн.);
- купівля електричної енергії на «внутрішньодобовому ринку» - 7 812 219 тис. грн. (2019: 1 151 383 тис. грн.).

14. Адміністративні витрати

	2020	2019
Витрати на оплату праці	80 609	46 268
Податки та збори	38 741	16 702
Амортизація	13 390	4 391
Відрахування на соціальні заходи	10 796	5 271
Інші витрати	11 414	3 262
Всього	154 950	75 894

15. Витрати на збут

	2020	2019
Витрати на оплату праці	22 191	11 431
Впровадження та підтримка програмного забезпечення	13 638	23 354
Відрахування на соціальні заходи	4 116	1 775
Інші витрати	389	182
Всього	40 334	36 742

16. Інші операційні витрати

	2020	2019
Витрати на адміністративно-господарські санкції	1 472	-
Втрати від операційної курсової різниці	135	228
ППО ДП «Оператор ринку»	294	144
Амортизація необоротних активів, що не використовуються в господарській діяльності	13	-
Нарахований резерв сумнівних боргів	-	23
Всього	1 914	395

17. Витрати (дохід) з податку на прибуток

Прибуток Підприємства є базою оподаткування податком на прибуток підприємств. Протягом року, які закінчилися 31.12.2020, прибуток Підприємства оподатковувався податком на прибуток підприємств в Україні за ставкою 18%.

Витрати з податку на прибуток у звітному році складають 5 307 тис. грн., та включають в себе податок на прибуток за 2020 рік, розрахований відповідно до Податкового Кодексу України, відстрочені податкові зобов'язання та відстрочені податкові активи розраховані відповідно до вимог П(С)БО 17 «Податок на прибуток».

Поточний податок на прибуток за звітний рік складає 5 513 тис. грн. У 2020 році зменшено відстрочені податкові зобов'язання у сумі 206 тис. грн. Витрати з податку на прибуток за 2020 рік склали 5 307 тис. грн.

Компоненти витрат з податку на прибуток для Компанії протягом років, що закінчилися 31.12.2020 та 31.12.2019 року, були представлені таким чином:

	2020	2019
Поточний податок на прибуток	5 513	4 866
Відстрочений податок	(206)	116
Всього	5 307	4 982

Узгодження між витратами з податку на прибуток та результатом множення облікового прибутку на нормативну податкову ставку представлено таким чином:

	2020	2019
Прибуток/(збиток) до оподаткування	25 379	19 407
Витрати/(доходи) з податку на прибуток за податковою ставкою у розмірі 18% (2020 р.: 18%)	4 568	3 493
Інші різниці	739	1 489
Витрати/(доходи) з податку на прибуток	5 307	4 982

На витрати з податку на прибуток вплинули інші різниці, які випливають за рахунок коригувань визначених розділом III «Податок на прибуток» Податкового кодексу України та на суму відстрочених податкових зобов'язань, в тому числі:

За рахунок різниці в нарахуванні амортизаційних відрахувань визначених розділом III «Податок на прибуток» – збільшено витрати з податку на прибуток на суму 208 тис. грн.

За рахунок збільшення фінансового результату до оподаткування на 30 відсотків вартості товарів, у тому числі необоротних активів, робіт та послуг, придбаних у нерезидентів визначених розділом III «Податок на прибуток» - збільшення витрати з податку на прибуток на суму 736 тис. грн;

За рахунок зменшення витрат з податку на прибуток на суму 206 тис. грн по відстроченим податковим зобов'язанням визначеним відповідно до НП(С)БО №17 «Податок на прибуток».

Відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання в балансі підприємства згорнуті та відображені в рядку 1500 «Відстрочені податкові зобов'язання» розділу II «Довгострокові зобов'язання і забезпечення» форми №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» у сумі 814 тис. грн.

Станом на 31.12.2020 та 31.12.2019 років відстрочені податкові активи та зобов'язання обліковуються за такими статтями:

	2020	2019
Відстрочене податкове зобов'язання:		
Основні засоби		
Відстрочені податкові активи:	(818)	(1 024)
Резерв під знецінення дебіторської заборгованості	4	4
Забезпечення	-	-
Чисті відстрочені податкові активи/(зобов'язання)	(814)	(1 020)

Нижче представлені основні відстрочені податкові зобов'язання та активи, визнані Підприємством, та зміни за рік:

	1 січня 2020 року	Визнано в прибутку чи збитку	31 грудня 2020 року
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування	(1 020)	206	(814)
Основні засоби	(1 024)	206	(818)
Резерв під знецінення дебіторської заборгованості	4	-	4
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування	-	-	-
Відстрочені податкові активи/(зобов'язання)	(1 020)	206	(814)

	1 січня 2019 року	Визнано по Розподільчому балансу	Визнано в прибутку чи збитку	31 грудня 2019 року
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування	-	(1 136)	116)	(1 020)
Основні засоби	-	(1 136)	112	(1 024)
Резерв під знецінення дебіторської заборгованості	-		4	4
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування	-	-	-	-
Відстрочені податкові активи/(зобов'язання)	-	(1 136)	116	(1 020)

18. Розрахунки за дебіторською та кредиторською заборгованістю

Станом на кінець дня 31.12.2020 року дебіторська заборгованість – 25 664 тис. грн. (31.12.2019: 399 294 тис. грн.).

Поточна дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги - це заборгованість покупців за куповану електричну енергію на РДН/ВДР електричної енергії, яка станом на 31.12.2020 становить 25 664 тис. грн., у тому числі за строками непогашення, а саме:

- до 12 місяців – 25 655 тис. грн.;
- з 12 до 18 місяців – 9 тис. грн.

Станом на 31.12.2019 становить 399 294 тис. грн., у тому числі за строками непогашення, а саме:

- до 12 місяців – 399 294 тис. грн.

Інша поточна дебіторська заборгованість станом на 31.12.2020 становить 527 тис. грн. та складається з:

- розрахунків з іншими дебіторами (відсотки за залишками коштів на поточних рахунках підприємства, які знаходяться в установах банків) - 129 тис. грн.;
- розрахунки з державними цільовими фондами – 215 тис. грн.;
- розрахунки за претензіями – 183 тис. грн.

Інша поточна дебіторська заборгованість станом на 31.12.2019 становить 345 тис. грн. та складається з:

- розрахунків з іншими дебіторами (відсотки за залишками коштів на поточних рахунках підприємства, які знаходяться в установах банків) - 320 тис. грн.;
- розрахунків з іншими дебіторами - 25 тис. грн.

Станом на 31.12.2020 року поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги склала 25 511 тис. грн. (на 31.12.2019 - 397 920 тис. грн.), у тому числі зі строками погашення:

- до 12 місяців – 25 511 тис. грн. (на 31.12.2019 - 397 920 тис. грн.).

Інші поточні зобов'язання станом на 31.12.2020 у сумі 19 948 тис. грн. складаються з:

- податкового кредиту з ПДВ – 15 343 тис. грн.;
- розрахунків за іншими зобов'язаннями – 4 605 тис. грн.

Інші поточні зобов'язання станом на 31.12.2019 у сумі 66 529 тис. грн. складаються з:

- податкового кредиту з ПДВ – 65 970 тис. грн.;
- розрахунків за іншими зобов'язаннями – 559 тис. грн.

19. Нематеріальні активи

Первісна вартість нематеріальних активів на початок року становить – 18 451 тис. грн. та на кінець року 21 737 тис. грн. Впродовж 2020 року на баланс підприємства було зараховано нематеріальних активів в сумі 3 286 тис. грн., з них 202 тис. грн. було передано ДП «Енергоринок» відповідно до Розпорядження 178-р. Накопичена амортизація нематеріальних активів станом на 31.12.2020 – 1 777 тис. грн. та станом на 31.12.2020 - 5 368 тис. грн. Збільшення накопиченої амортизації нематеріальних активів відбулося за рахунок її нарахування у звітному році у розмірі 3 591 тис. грн. з них 86 тис. грн. було передано ДП «Енергоринок» відповідно до Розпорядження 178-р. Нематеріальні активи, щодо яких існує обмеження права власності, в обліку підприємства станом на 31.12.2020 року не обліковуються.

20. Незавершені капітальні інвестиції

17.12.2020 року на баланс Підприємства по відповідно до Розпорядження 178-р були передані незавершені капітальні інвестиції на загальну суму 594 тис. грн.:

- придбання (виготовлення) основних засобів – 455 тис. грн.;
- придбання(виготовлення)інших необоротних активів – 139 тис. грн.

Капітальні інвестиції в звітному році направлені на:

- придбання (виготовлення) основних засобів – 10 835 тис. грн.;
- придбання (створення) нематеріальних активів – 4 080 тис. грн.
- придбання(виготовлення)інших необоротних активів – 646 тис. грн.

Станом на 31.12.2020 незавершені капітальні інвестиції в сумі 3 393 тис. грн. представлено інвестиціями в:

- придбання (виготовлення) основних засобів – 2 121 тис. грн.;
- придбання (створення) інших необоротних активів – 275 тис. грн.;
- придбання (створення) нематеріальних активів – 997 тис. грн.

21. Основні засоби

Залишок основних засобів на початок 2020 року становить – 39 051 тис. грн., знос – 12 703 тис. грн. У 2020 році було введено в експлуатацію основних засобів на загальну суму 33 615 тис. грн., з них 22 340 тис. грн. було передано ДП «Енергоринок» відповідно до Розпорядження 178-р. Нархована амортизація основних засобів за 2020 рік – 10 151 тис. грн., залишок основних засобів на кінець року становить – 72 666 тис. грн., знос – 25 577 тис. грн. Залишкова вартість станом на кінець дня 31.12.2020 – 47 089 тис. грн.

Загальна вартість транспортних засобів на кінець року становить 2 849 тис. грн. ДП «Оператор ринку» у звітному році не орендувало необоротні активи.

Первісна вартість повністю амортизованих основних засобів станом на 31.12.2020, які продовжують використовуватись, складає 1 952 тис. грн. (на 31.12.19 - 646 тис. грн.).

Сума укладених угод на придбання у майбутньому основних засобів станом на кінець дня 31.12.2020 – 67 тис. грн.

22. Запаси

Залишок запасів Підприємства на початок 2020 року становить – 705 тис. грн.

Запаси складаються і становлять на кінець 2020 року 1 215 тис. грн.:

- тара й тарні матеріали – 1 тис. грн. (31.12.2019 - 1 тис. грн.) ;
- запасні частини - 463 тис. грн. (31.12.2019 - 401 тис. грн.) ;
- паливо - 85 тис. грн. (31.12.2019 - 65 тис. грн.) ;
- інші матеріали – 580 тис. грн. (31.12.2019 - 229 тис. грн.) ;

- малоцінні та швидкозношувані предмети - 86 тис. грн. (31.12.2019 - 9 тис. грн.).
У звітному році надходження запасів від постачальників становило 1 150 тис. грн. та передано ДП «Енергоринок» відповідно до Розпорядження 178-р у сумі 257 тис. грн. Протягом року використано запасів у господарській діяльності підприємства на суму 897 тис. грн.

23. Поточні забезпечення

В ДП «Оператор ринку» створюється забезпечення (резерв) на виплату чергових відпусток працівникам з урахуванням відрахувань єдиного соціального внеску з цих сум. Залишок на початок 2020 року 4 192 тис. грн. Нараховано за рік 1 823 тис. грн., відповідно залишок на кінець року становить 6 015 тис. грн. . Нараховано за 2019 рік 4 192 тис. грн., відповідно залишок на кінець 2019 року становив 4 192 тис. грн.

24. Результати інвентаризації

При проведенні річної інвентаризації активів та зобов'язань ДП «Оператор ринку» інвентаризаційними комісіями не виявлено розбіжностей між бухгалтерськими даними та фактично наявними активами.

25. Примітки до річної фінансової звітності «Інформація за сегментами»

За 2020 рік Підприємство визначило пріоритетні звітні збутові сегменти за видами продукції (РДН/ВДР) електричної енергії зовнішнім покупцям. Загальний дохід від продажу зовнішнім покупцям за сегментами у 2020 році становить 57 963 268 тис. грн., у тому числі:

- РДН – 50 151 049 тис. грн.;
- ВДР – 7 812 219 тис. грн.

Загальний дохід від продажу зовнішнім покупцям за сегментами у 2019 році становить 38 210 403 тис. грн., у тому числі:

- РДН – 37 059 019 тис. грн.;
- ВДР – 1 151 384 тис. грн.

26. Управління фінансовими ризиками

Підприємство не має операцій з похідними фінансовими інструментами.

Ризик зміни відсоткових ставок

Ризик зміни відсоткових ставок виникає щодо фінансових активів та зобов'язань з плаваючими відсотковими ставками, що застосовуються до них. Підприємство не схильне до ризику зміни валютних ставок, тому що фінансові зобов'язання запозичені під фіксовані відсоткові ставки.

Валютний ризик

Підприємство не схильне до валютного ризику при продажах та закупівлях, в зв'язку з тим, що 99% розрахунків в національній валюті.

Справедлива вартість

Балансова вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань Підприємства, визнаних у фінансових звітах дорівнює їх справедливій вартості.

Справедлива вартість фінансових активів/зобов'язань станом на 31.12.2020 становить, тис. грн.:

Фінансові активи/зобов'язання	Балансова вартість	Справедлива вартість
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	25 664	25 664

Інша поточна дебіторська заборгованість	527	527
Грошові кошти	26 980	26 980
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(25 511)	(25 511)
Інші зобов'язання та кредиторська заборгованість	(19 948)	(19 948)

Справедлива вартість фінансових активів/зобов'язань станом на 31.12.2019 становить, тис. грн.:

Фінансові активи/зобов'язання	Балансова вартість	Справедлива вартість
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	399 294	399 294
Інша поточна дебіторська заборгованість	345	345
Грошові кошти	20 104	20 104
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(397 920)	(397 920)
Інші зобов'язання та кредиторська заборгованість	(66 530)	(66 530)

Ризик ліквідності

Фінансові зобов'язання Підприємства розподілені на групи за відповідними термінами погашення на основі залишкового періоду станом на кінець дня 31.12.2020 року до терміну погашення. Суми, які розкриваються є недисконтованими потоками грошових коштів за основною сумою боргу та відсотків.

Фінансові зобов'язання за термінами погашення станом на 31.12.2020 року, тис. грн:

Фінансові зобов'язання	Всього	до 6 місяців	від 6 до 12 місяців
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	25 511	25 511	-
Інші зобов'язання та кредиторська заборгованість	19 948	19 948	-

Фінансові зобов'язання за термінами погашення станом на 31.12.2019 року, тис. грн:

Фінансові зобов'язання	Всього	до 6 місяців	від 6 до 12 місяців
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	397 920	397 920	-
Інші зобов'язання та кредиторська заборгованість	66 530	66 530	-

Кредитний ризик

Кредитний ризик – це ризик того, що контрагент не виконає своїх зобов'язань за фінансовими інструментами або за контрактом, що може призвести до фінансових збитків і виникає даний ризик переважно у зв'язку з дебіторською заборгованістю контрагентів Підприємства.

Фінансові активи	31.12.2020	31.12.2019
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	25 664	399 294
Інша поточна дебіторська заборгованість	527	345
Грошові кошти	26 980	20 104
Всього:	53 171	419 743

Ризики концентрації бізнесу

За рік, що закінчився 31.12.2020, 58 183 857 тис. грн. виручки від реалізації припадало на 10 найбільших контрагентів Підприємства у сумі 29 410 820 тис. грн.

ТОП 10 компаній купівля електричної енергії на РДН за 2020 рік, тис. грн.:

Контрагент	Чистий дохід від реалізації товарів	Сальдо дебіторської заборгованості (з ПДВ)
Д.ТРЕЙДІНГ ТОВ	12 010 878	-
ЮНАЙТЕД ЕНЕРДЖІ ТОВ	4 940 766	-
УКРЕНЕРГО НЕК	3 306 502	-
ГАРАНТОВАННИЙ ПОКУПЕЦЬ ДП	1 983 852	-
НОВА-ЕНЕРГЕТИЧНА-КОМПАНІЯ ТОВ	1 546 842	-
ХАРКІВЕНЕРГОЗБУТ ПрАТ	1 450 393	-
КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ ДТЕК ПрАТ	1 259 065	-
ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ ДТЕК АТ	1 083 393	-
ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ ДТЕК АТ	927 750	-
ХАРКІВООБЛЕНЕРГО АТ	901 379	-
Всього:	29 410 820	-

ТОП 10 компаній-покупців електричної енергії за 2019 рік, тис. грн.:

Контрагент	Чистий дохід від реалізації товарів	Сальдо дебіторської заборгованості (з ПДВ)
Д.ТРЕЙДІНГ ТОВ	11 786 406	186 096
Енерго Збут Транс ТОВ	1 570 104	-
ХАРКІВЕНЕРГОЗБУТ ПрАТ	1 512 534	17 687
Львівенергозбут ТОВ	1 495 634	12 936
Гарантований покупець ДП	1 539 029	75
ЕНЕРА СУМИ ТОВ	989 954	7 359
КИЇВСЬКА ОБЛАСНА ЕК ТОВ	946 433	15 301
ООЕК ТОВ	832 399	879
ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСНА ЕК ТОВ	756 423	5 071
ЕНЕРА ВІННИЦЯ ТОВ	723 169	6 445
Всього	22 152 085	251 849

27. Операції з пов'язаними сторонами

Як правило, сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем або якщо одна з них має можливість контролювати іншу, або може мати суттєвий вплив чи здійснювати спільний контроль іншої сторони при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише юридичній формі.

(а) Операції та залишки пов'язаними сторонами

Доходи від реалізації, закупівлі та інші доходи

	2020	2019
Чистий дохід від реалізації продукції	10 194 836	4 347 506
Закупівлі та інші витрати	34 280 225	29 231 591
Нараховані відсотки за залишками коштів	1 495	3 216

Дебіторська заборгованість, грошові кошти та їх еквіваленти, інвестиції та кредиторська заборгованість

	2020	2019
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	608	25 885
Грошові кошти та їх еквіваленти	26 980	20 104
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(16 687)	(284 465)
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	(24 512)	(188)

Компенсація провідному управлінському персоналу

	2020	2019
Компенсація провідному управлінському персоналу	1 741	3 635

(б) Провідний управлінський персонал суб'єкта господарювання

Управлінський персонал представлений працівниками, які мають повноваження та відповідальність за планування, управління та контроль за діяльністю Підприємства. Основний управлінський персонал Підприємства складається з 2 осіб у 2020 році (1 особи у 2019). Винагорода основному управлінському персоналу за 2020 рік, що закінчилися 31 грудня 2020 року, представлена заробітною платою у розмірі 1 741 тис. грн. (2019: 3 635 тис. грн. (у т. ч. податки).

Умовні і договірні зобов'язання

Зобов'язання капітального характеру

Станом на 31.12.2020 року Підприємство не мало суттєвих договірних і планових зобов'язань з придбання основних засобів та нематеріальних активів.

Судові позови і вимоги

Підприємство не вважає, що існує ймовірність того, що можливі майбутні позови, окремо або в сукупності, матимуть суттєвий негативний вплив на фінансовий стан Підприємства або результати його діяльності.

28. Події після дати балансу

Кабінет Міністрів України розпорядженням від 30.09.2020 року №1196-р утворив Комісію з перетворення державного підприємства «Оператор ринку» в акціонерне товариство. Цим рішенням Уряд дав старт корпоратизації Підприємства.

20.01.2021 Кабінет Міністрів України розпорядженням №45-р затвердив план перетворення ДП «Оператор ринку» у приватне акціонерне товариство.

Перетворення Підприємства в акціонерне товариство є короткостроковою ціллю та здійснюється в рамках урядової реформи корпоративного управління.

Після корпоратизації, ДП «Оператор ринку» утворюється у формі акціонерного товариства 100 відсотків акцій в статутному капіталі якого належить державі та не підлягає приватизації або відчуженню в інший спосіб.

02.04.2021 ДП «Оператор ринку» на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.01.2021 №45-р «Про затвердження плану перетворення державного підприємства «Оператор ринку», відповідно до пункту 2 Плану перетворення державного підприємства «Оператор ринку» у приватне акціонерне товариство та постанови Кабінету Міністрів України від 10.12.2003 №1891 «Про затвердження Методики оцінки майна» проведено повну інвентаризацію майна станом на 28 лютого 2021 р. (дата оцінки).

13.04.2021 схвалено комісією з перетворення зведений акт інвентаризації майна та перелік необоротних активів, що підлягають незалежній оцінці та подано на затвердження Кабінету Міністрів України.

Виконавець: Литвинчук Ю.В.

